

“Det bästa kvittot på en god lärmiljö är när alla elever deltar aktivt”

En intervjustudie av lärares strategier och
metoder för att skapa en god lärmiljö

Alexander Rosenberg & Mirza Saltagic
Ämneslärarprogrammet, Idrott och hälsa 240hp

Examensarbete: 15 hp
Kurs: L9ID2A
Nivå: Avancerad nivå
Termin/år: VT/2023
Handledare: Andreas Fröberg
Examinator: Konstantin Kougioumtzis
Kod: 2940-002

Nyckelord: Lärnmiljö, ledarskapsbeteenden, idrott och hälsa

Abstract

Tidigare forskning visar att idrottslärare behöver tillgodose eleverns behov av trygghet, vilket kan vara avgörande för ett aktivt samt regelbundet deltagande i idrottsundervisningen. Skolinspektionen lyfter att cirka 20% av eleverna inte deltar i undervisningen. Utmaningarna är flera och hur lärare arbetar för att skapa en god lärmiljö med hög elevdeltagande är av intresse. Syftet med föreliggande studie var att undersöka hur lärare i idrott och hälsa undervisar för att skapa en god lärmiljö. Det var av intresse att se vad idrott och hälsa lärare anser vara en god lärmiljö samt hur de arbetar med relations och uppgiftsorienterade beteenden för att skapa en god lärmiljö. I studien deltog 7 lärare på högskolan i Västra Götalands län samt Hallands län. Analysmetoden som genomfördes var deduktiv innehållsanalys. Resultaten visade att fysiska förutsättningar, exempelvis tillgång till faciliteter och material, är viktigt för en god lärmiljö samt goda relationer mellan lärare och elever. Relationell kontakt med eleverna värderas högt av lärarna där en optimal lärmiljö består av hög variation samt hög aktivitetsnivå. Dessutom visade resultaten att lärarna använder sig av olika strategier och samtliga åtta ledarskapsbeteenden. Vidare kan det vara fördelaktigt för universitet att utbilda blivande lärare som fokuserar på frågor kring klassrumsledning och beteendehantering. Det för att ge de blivande lärarna en bred arsenal med verktyg om klassrumsledning, samt öka deras trygghet i rollen som nyexaminerad lärare, vilket kan leda till att de blir mer effektiva undervisare. För framtida forskning rekommenderas studier med andra metoddesigner att studera liknande frågeställningar.

Förord

Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare Andreas Fröberg för ett gott samarbete. Författarna vill även tacka varandra för ett gott och effektivt samarbete. Stort tack riktar vi till samtliga deltagare som valde att ställa upp på intervjuer.

Fördelning av arbetsuppgifter i (%)

	Alexander	Mirza
Planering	50%	50%
Litteratursökning	50%	50%
Datainsamling	43%	57%
Analys	50%	50%
Skrivande	50%	50%
Layout	57%	43%

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
1.1 Syfte.....	6
1.2 Frågeställningar.....	6
2. Bakgrund	7
2.1 Terminologi.....	7
2.2 Klassrumsledning.....	7
2.3 Lärmiljö.....	7
2.4 Teoretiskt ramverk - Ledarskapsbeteenden.....	9
3. Metod	11
3.1 Design.....	11
3.2 Urval.....	12
3.3 Datainsamling/genomförande.....	13
3.4 Databearbetning och analys.....	13
3.5 Metodologiska överväganden.....	14
3.5.1 Studiens reliabilitet och validitet.....	14
3.5.2 Etiska överväganden.....	15
4. Resultat	16
4.1 Vad anser idrott och hälsa lärare vara en god lärmiljö?.....	16
4.1.1 Socialt klimat.....	16
4.1.2 Fysiska sammanhanget.....	16
4.2 Hur arbetar idrott och hälsa lärare med relations- och uppgiftsorienterade beteenden för att skapa en god lärmiljö?.....	17
4.2.1 Relationsorienterade beteenden.....	17
4.2.2 Uppgiftsorienterade beteenden.....	21
5. Diskussion	24
5.1 Metoddiskussion.....	24
5.1.1 Urval.....	25
5.1.2 Urval.....	25
5.1.3 Bearbetningen av materialet.....	25
5.2 Resultatdiskussion.....	25
5.2.1 Lärmiljö.....	25
5.2.2 Relationsorienterade beteenden.....	26
5.2.3 Uppgiftsorienterade beteenden.....	27
5.3 Slutsats och implikationer.....	28
6. Referenslista	30
7. Bilagor	33
7.1 Bilaga 1 - Intervjuguide.....	33
7.2 Bilaga 2 - Missivbrev.....	35

1. Inledning

Fysisk aktivitet är en viktig beståndsdel för att uppnå samt upprätthålla en hälsofrämjande livsstil (Raustorp et al., 2007). I ämnet idrott och hälsa är ett av de långsiktiga målen med undervisningen att eleverna skall utveckla goda levnadsvanor för att kunna påverka sin hälsa genom hela livet (Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [Lgr 22], 2022). Stillasittande ökar mer i samhället och människors deltagande i fysiska aktiviteter såväl på fritiden som i skolan sjunker (Centrum för idrottsforskning, 2017). Samtidigt beskriver Raustorp et al. (2007) att antalet barn inom föreningsidrotten minskar från och med 12 års ålder, för killar och tjejer som deltar i klubbblagsaktiviteter minst en gång i veckan. I samma studie publiceras resultat om att lektioner inom idrott och hälsa till stor del kan öka den fysiska aktiviteten hos inaktiva ungdomar. Elever tillbringar en stor del av sin vardag i skolan, och just skolan kan därför ses ha en nyckelroll för att tillhandahålla och främja aktivt fysiskt deltagande för barn (Cheung, 2020). En viktig faktor som kan påverka elevernas motivation, engagemang och vilja att delta i idrott och hälsa undervisningen är idrottslärare och de undervisningsstilar som idrottsläraren använder sig av (Cheung, 2020).

Tidigare forskning har visat att relationsorienterade beteenden gynnar elevers upplevda trygghet och motivation (Jung & Choi, 2016). Detta i sin tur kan påverka elevers vilja att delta aktivt i undervisningen. Positiva relationer mellan lärare och elever är ofta sedd som kärnan inom classroom management (Evertson & Weinstein, 2006). En utmaning är att idrottslärare ofta behöver motivera sina elever till lärande, men att veta hur är inte alltid lätt (Annerstedt, 2007). Positiva personrelationer mellan elever och deras lärare inom idrott och hälsa har en stor påverkan för elevernas fortsatta idrottande i framtiden (McDavid, Cox & Amorose, 2012). När elever ser lärare som förebilder kan lärarna ha större chans att påverka barnens framtida beteenden (Cheung, 2020). Studier har också visat att elever i grundskolan är mer fysiskt aktiva de dagar som de har en idrottslektion, i jämförelse med de dagar de inte har idrottsundervisning (Cheung, 2020). Trots det menar Skolinspektionen (2018) att cirka 20% av eleverna inte deltar i undervisningen. En anledning till den låga nivån av deltagande menar skolinspektionen beror bland annat på brister i lärandemiljön. Att skapa en god lärmiljö är en utmaning för idrottslärare där lärare behöver tillgodose elevers behov och upplevelse av trygghet, vilket kan vara avgörande för ett aktivt samt regelbundet deltagande i idrottsundervisningen för elever (Redelius, 2004). I en undersökning av Bråkenhielm (2008) lyfts olika skäl till varför elever inte deltar i ämnet idrott och hälsa. Elever med negativ attityd till ämnet har ofta bristande självkänsla till sin fysiska förmåga, samt att deras föräldrar anser att ämnet inte är viktigt. I undersökningen lyfts även individrelaterade faktorer bland pojkar och flickor som riskerar att bli underkända i ämnet, bland annat att trivseln i skolan minskar och skolkandet ökar. Det lyfts även miljörelaterade faktorer som orsak till elevfrånvaro, exempelvis avståndet till idrottshallen. Av den anledningen fokuserar föreliggande studie på att studera vilka strategier och metoder som lärare använder sig av just för att motivera och främja aktivt deltagande samt hur idrottslärare gör för att skapa en god lärmiljö.

1.1 Syfte

Syftet med studien är att undersöka hur lärare i idrott och hälsa undervisar för att främja en god lärmiljö.

1.2 Frågeställningar

1. Vad anser idrott och hälsa lärare vara en god lärmiljö?
2. Hur arbetar idrott och hälsa lärare med relations- och uppgiftsorienterade beteenden för att skapa en god lärmiljö?

2. Bakgrund

2.1 Terminologi

I detta forskningsarbete benämns lärare inom idrott och hälsa som "idrottslärare". Att ordet "hälsa" tas bort i omformuleringen skall inte förstås som ett sätt att förminska hälsans betydelse i ämnet. Det grundar sig istället i att benämningen "idrottslärare" ger en mer läsvänlig text. Classroom management har översatts till "klassrumsledning" och används för att arbetet ska få ett genomgående språk med svenska termer. Ordet "klassrummet" kan förstås som en idrottshall i detta sammanhang, detta för att arbetet ska få ett genomgående språk.

2.2 Klassrumsledning

Att definiera klassrumledning är inte alltid enkelt eftersom det är ett omfattande och brett område. Det finns olika definitioner på vad klassrumsledning innebär. Enligt Wong och Wong (2009) är klassrumsledning allt som lärare gör för att strukturera upp miljön, exempelvis genom organisering av elever, tid och material för att lärande ska äga rum. Att vara en skicklig klassrumsledare är en avgörande egenskap för att skapa en god lärmiljö. En annan definition för klassrumsledning är en stimulerande lärmiljö där studiero är kärnan i klassrummet (Djigic & Stojilkovic, 2012). En omfattande litteraturöversikt visade vikten av effektiv klassrumsledning där resultaten visade att av samtliga variabler är användandet av klassrumsledning det som har störst effekt på elevernas måluppfyllelse (Marzano & Marzano, 2003). Elever kan inte lära sig lika effektivt i ett kaotiskt och misskött klassrum. Skolverket (2019) menar att lärares användning av klassrumsledning är viktigt för att skapa en god lärmiljö, där elever upplever trygghet och studiero. Elever har enligt skollagen om trygghet och studiero 5 kap 3 § rätt till trygghet och studiero i klassrummet och det är en viktig del av lärares uppdrag. Ett sätt för lärare att skapa och upprätthålla en god miljö i klassrummet är dels genom att integrera eleverna i lärandeprocessen, men också genom användning av olika strategier och metoder. Skapande av ett motiverande och dynamiskt klassrumsklimat är viktigt för att stimulera elevernas autonomi och initiativförmåga (Dobrescu & Grosu, 2013). Skolverket (u.å.) lyfter några exempel på strategier lärare kan använda sig av för att maximera sin klassrumsledning. En strategi är att berätta vilka förväntningar på beteenden som läraren har, exempelvis vad gäller toalettbesök, material, elevplaceringar i klassrummet etc. Det kan vara till fördel att arbeta med dessa rutiner och regler i början av terminen och repetera förväntningarna. Avslutningsvis är det till fördel att blanda elever i grupparbeten samt att justera gruppindelningen kontinuerligt. Det för att stärka interaktionen mellan klasskamrater som inte umgås privat för att skapa ett tryggare klimat.

2.3 Lärmiljö

Specialpedagogiska skolmyndigheten (2022) beskriver begreppet lärmiljö som omgivningen och det fysiska sammanhanget elever tillbringar sin skoldag där lärande sker ofta via samspel mellan människor. Lärare behöver organisera det fysiska klassrummet och arbeta aktivt med ledarskapet i undervisningen för att kunna skapa en god lärmiljö (Skolverket, u.å.). Lärares attityder i form av förväntningar är avgörande både för elevers kunskapsinläring samt beteende. Förväntningarna kan förstås som motsatsen till regler då de istället för att berätta

vad eleverna inte får göra, snarare beskriver vad lärarna vill att eleverna ska göra. Andra omgivningsrelaterade faktorer som påverkar lärmiljön är vilka strategier lärare använder när hen placerar elever i klassrummet med varandra, både vid enskilt arbete samt grupparbeten. Vid arbete i grupp bör läraren ansvara för gruppindelningar, då stressfulla situationer kan uppstå för eleverna om de känner oro för att inte veta vem eller vilka de ska jobba (Skolverket, u.å.). Vidare kan elever strategiskt placeras i klassrummet efter deras individuella behov, såsom att elever med koncentrationssvårigheter kan behöva sitta avskärmat eller nära läraren. Det fysiska sammanhanget är också betydande för lärmiljön och lärare bör organisera sina klassrum på ett sätt som främjar deras undervisning (Skolverket, u.å.). Exempelvis bör klassrummet förberedas på ett sätt som möjliggör att läraren har uppsikt över klassen och dess elever, vilket kan främja trygghet och studiero. Samtidigt har elever ofta behov av att se som såväl höra deras lärare, för att enklare kunna koncentrera sig och delta i undervisningen. Det sätter krav på lärarens organisation och möblering för att erbjuda enkel tillgång till undervisningen och dess instruktioner.

Det är till fördel för lärare att orkestrera lärmiljön på ett effektivt sätt, då det bidrar till ökad studiero för eleverna (Skolverket, u.å.). Skolinspektionen (2016) poängterar i en kvalitetsgranskning att studiero kan tolkas ha varierande innebörd beroende på vem som tillfrågas och vilken kontext lektioner hålls inom. Vidare definierades studiero i kvalitetsgranskningen som när miljön är tillåtande för elever att utföra planerade läraaktiviteter, med få företeelser av störande karaktär. Det för att eleverna skall kunna fokusera på den givna uppgiften och uppnå det planerade syftet som läraren planerat för undervisningen. Det innebär sedermera att lärmiljön främjar möjligheten till studiero, vilket skapar mer tid till undervisning och lärande (Skolverket, u.å.). Exempel på hur lärare kan skapa förutsättningar för en god lärmiljö och i sin tur studiero, kan enligt Skolinspektionen (2016) vara att lärare använder sig av tydligt ledarskap som renderar ut i klara och begripliga lektionsstrukturer. Det kan också vara främjande att eleverna förstår undervisningens mål och syfte samt att den är varierande. Värt att påpeka är även att Skolinspektionen (2016) finner att det inte är elevgruppen som avgör huruvida studieron är god eller inte, utan att det snarare beror på andra faktorer. Det kan dels bero på lärarens ledarskap men också andra förhållanden såsom strukturerna på skolan, vad gäller rektorernas arbete kring värdegrund och att elever i behov av stöd får det. Det är av vikt att både lärare och rektorer undersöker och reflekterar kring anledningar som kan störa eller störa studieron på skolan.

Enligt Ryan och Mendel (2010) är det sannolikt att miljön i idrottshallar präglas av höga ljudnivåer som gör det mer utmanande för idrottslärare att bedriva effektiv undervisning. Aktiviteter eleverna genomför, exempelvis att tjugotals bollar studsas samtidigt kan skapa mycket oväsen och bidra till ökad ljudnivå. Det är inte alltid ljudisolerat och ytorna kan vara begränsade oavsett om undervisningen sker inomhus eller utomhus, vilket påverkar elevernas lärande och lärarens hälsa (Ryan & Mendel, 2010). Andra faktorer exempelvis storleken på klassen, distribution och användning av utrustning kräver en betydande ledningsförmåga. Klassrummets fysiska karaktär med material och elever i rörelse samt brist på material kan påverka lärmiljön. Exempelvis kan brist på utrustning vara ett problem i upprätthållandet av elevernas intressen (Cothran & Kulinna, 2015). Dessa utmaningar ställer krav på att lärare är skickliga klassrumsledare, och deras sätt att leda klassrummet kan exempelvis påverka elevernas motivation och deltagande. Tidigare forskning har visat flera fördelar med klassrumsledning genom användning av olika strategier för att exempelvis skapa ett aktivt deltagande och en god lärmiljö (Francesco et al., 2019; Cothran & Kulinna, 2015). Tidigare forskning visade att skapande samt upprätthållande av rutiner och regler är en viktig förutsättning för att skapa en god lärmiljö (Francesco et al., 2019). Det kan handla om vad

eleverna förväntas göra på lektionen, gruppindelningar och materialhantering (Grube et al., 2018). En god planering är en förutsättning för att gynna elevernas lärande på kort och lång sikt (Francesco et al., 2019). En viktig aspekt är att införliva elevernas intressen i undervisningen för att motivera dem till att vilja delta aktivt samt att eleverna hålls ansvariga för sitt egna lärande (Cothran & Kulinna, 2015). Att återkoppla till eleverna är ytterligare en strategi som har visat sig fungera i tidigare forskning (Rink & Hall, 2008). Läraren behöver vara aktiv och observant på elevernas prestationer och återkoppla tätt in på elevernas utförande. Positiv förstärkning har visat sig gynna elevernas prestationer samt motivation (Mouratidis, Vansteenkiste, Lens & Sideridis, 2008). Ett vanligt förekommande problem till att elevdeltagande sjunker eller att elever blir passiva och sätter sig vid sidan av aktiviteten kan bero på att de inte förstår uppgiften (Skolinspektionen, 2010). Andra faktorer som upplevd otrygghet i omklädningsrum samt i undervisningsmiljön kan vara bakomliggande faktorer till ett minskat elevdeltagande (Skolinspektionen, 2012). Vidare menar Skolinspektionen (2018) att tävlingsmoment kan skapa otrygghet för eleverna, vilket kan medföra att de väljer att inte delta. Utöver planering, återkoppling och tydlighet som strategi för att skapa en god lärmiljö där eleverna är motiverade till att aktivt delta, är relationsorienterade beteenden från läraren viktigt för att skapa ett aktivt deltagande (Li, 2015). Ur ett kortsiktigt perspektiv kan aktivitetsnivån inom lektioner i idrott och hälsa förstås som hälsofrämjande, då ökar elevernas dagliga stegfrekvens med 2000-5000 steg beroende på årskurs och läraktivitet (Raustorp et al., 2007). Den ökade stegmängden under dagar där elever har lektioner i idrott och hälsa är främst betydande för de elever som är inaktiva på fritiden.

2.4 Teoretiskt ramverk - Ledarskapsbeteenden

Ett problem inom ledarskapsforskning om välfungerande teorier är att forskare inte alltid är överens om vilka beteenden som är relevanta samt meningsfulla för en ledare. Tidigare forskning har betonat två generella, brett definierade beteendekategorier som beskrivs som relationsorienterat beteende och uppgiftsorienterat beteende (Yukl, Gordon & Taber, 2002). Relationsorienterade beteenden inkluderar ett starkt engagemang för gruppen och uppdraget med en hög nivå av ömsesidighet mellan medlemmarna. Uppgiftsorienterade beteenden används exempelvis för att utveckla kompetenser, skapa tydlighet samt samla information om gruppmedlemmarna. Det kan således vara viktigt för lärare att förstå dessa två beteenden, eftersom att de kan vara relevanta för ett effektivt ledarskap inom olika situationer (Yukl, et al., 2002). Ett bra sätt att arbeta med dessa två ledarskapsbeteenden är utifrån fem kategorier för utvecklande av relationsorienterade beteenden samt tre kategorier för utvecklande av uppgiftsorienterat beteende (Yukl et al., 2002).

De fem kategorierna inom relationsorienterade beteenden är (1) stödjande lärarbeteende (2) utveckla, (3) uppmärksammade, (4) rådfrågar gruppen i beslutsfattande samt (5) egenmakt (Yukl et al., 2002). Att stödja definieras som att visa hänsyn, acceptans och omtanke för andra människors behov och känslor. Exempelvis genom att läraren är vänlig mot gruppen. Nyckeln till att utveckla eleverna är coaching, exempelvis genom att visa hur uppgifter ska genomföras. Uppmärksamma kan lärare göra genom att visa uppskattning för de som är närvarande genom att ge beröm och skapa någon typ av relation med eleverna (Yukl et al., 2002). Nyckelkomponenten i samråd är att involvera medlemmarna i beslutsfattande. Ryan och Deci (2000) menar att självbestämmande hos människor är viktigt för det generella välmåendet där individen kan prestera, utvecklas och stimuleras. Autonomi förknippas ofta med motivation, vilket bygger upp ett större intresse för idrott och skapar mindre press (Deci

& Ryan, 1987). Den femte, egenmakt inkluderar delegering och ansvar till eleverna, vilket sannolikt kan resultera i mer åtagande från en underordnad att genomföra effektiva beslut (Yukl et al., 2002).

Inom uppgiftsorienterade beteenden finns tre underkategorier (1) planering, (2) tydliggörande och (3) övervakning av verksamheten (Yukl et al., 2002). Det är viktigt med en kort, medel och långsiktig planering om vad gruppen ska lära sig, hur och varför. Det är viktigt att planering baseras på lärandemål och är anpassat utifrån elevernas behov och förmågor för att säkerställa kvalitet i undervisningen (Francesco et al., 2019). Flera enkätstudier har funnit ett positivt samband mellan planering och effektivitet i ledarskap (Yukl et al., 2002). Tydliggörande av exempelvis roller (lärare och elever), uppgiftsmål, tillvägagångssätt och regler är viktigt för att skapa en god lärmiljö. Vidare har forskning funnit positiva korrelationer mellan tydliggörande och effektivt ledarskap. Den tredje kategorin övervakande handlar om att samla in information om verksamheten, vilket kan ske i form av observationer, provrättning etc (Yukl et al., 2002).

Cothran och Kullina (2015) menar att det är viktigt att läraren bryr sig om eleverna i undervisningen, samt att relationerna mellan lärare och elever är viktiga för att eleverna ska bli engagerade. Relationsskapande mellan lärare och elever kan göra att elever upplever att läraren bryr sig om dem. Forskning har visat att när läraren exempelvis använder sig av strategier för att skapa meningsfullhet stärks relationerna mellan lärare och elever. Exempelvis kan lärare införliva elevernas intressen i undervisningen eller spela deras favoritmusik (Beni, Chroinin & Fletcher, 2019). Vid exempelvis bollsporter kan läraren skapa matchliknande situationer i färdighetsövningar för att eleverna ska känna meningsfullhet och således öka elevdeltagandet (Beni, Chroinin & Fletcher, 2019). Andra fungerande strategier är lärarens sätt att dela in lag för att öka den sociala interaktionen mellan eleverna. Exempelvis genom att välja små grupper före större grupper för att främja antalet aktioner och öka speltiden. När lärare inkluderar eleverna i beslutsfattande och det finns en överenskommelse mellan lärare och elever, kan elevernas aktivitetstid öka (Syrmpas et al., 2017). Vidare är trygghet och tillit viktigt för att eleverna ska vilja delta i undervisningen och genom att arbeta med relationsorienterade beteenden kan tryggheten i gruppen utvecklas (Jung & Choi, 2016). Avslutningvis är effektiva ledare experter på klassrumsledning (Dibapile, 2012).

3. Metod

För att besvara studiens syfte vilket var att undersöka hur lärare i idrott och hälsa undervisar för att effektivisera undervisningen för att skapa en god lärmiljö, på ett funktionellt och ändamålsenligt sätt användes semistrukturerade intervjuer. För att spara tid kontaktades redan kända personer som författarna tidigare stött på i arbetslivet samt på deras verksamhetsförlagda utbildningar.

3.1 Design

Föreliggande studie är av kvalitativ design där data samlades in genom intervjuer. Kvalitativ metod skapar förutsättningar för detaljerade beskrivningar av fenomen på grund av dess flexibilitet, vilket gör det möjligt att få djupgående svar från respondenter (Christoffersen & Johannessen, 2015). Ett sätt att förstå exempelvis ett fenomen är att fråga en respondent om hans upplevelser. Genom kvalitativ metod kan forskare söka efter mycket data från ett begränsat antal personer eftersom respondenterna ger information om vilka slutsatser som dras. Forskare hävdar att datainsamlingen bör upphöra när ingen ny information kan erhållas (Christoffersen & Johannessen, 2015). När det finns utrymme för respondenterna att påverka vad som ska lyftas upp i intervjun, öppnas möjligheter för att deras erfarenheter och uppfattningar lyfts fram, vilket var av intresse (Christoffersen & Johannessen, 2015).

I föreliggande studie är designen baserad på semistrukturerade intervjuer där en intervjuguide var utgångspunkten för varje samtal. De semistrukturerade intervjuerna utgick från en intervjuguide som finns bifogad bland studiens bilagor. Intervjuguiden var uppbyggd utifrån rekommendationerna där inledning, bakgrundsfrågor samt huvudfrågor ligger till grund för guiden samt att respondenten har chansen att tillägga svar med övriga frågor i slutet av intervjun (Christoffersen & Johannessen, 2015). Intervjuguiden bestod av tre bakgrundsfrågor och 19 frågor rörande miljö, relationsorienterade beteenden samt uppgiftsorienterade beteenden. Konstruktionen av frågorna om relationsorienterade beteenden samt uppgiftsorienterade beteenden har baserats på tidigare forskning om ledarskapsbeteenden, där studien av Yukl, et al. (2002) legat som grund. Relationsorienterade beteenden omfattas av följande kategorier: stödja, utveckla, uppmärksammade, rådfråga gruppen i beslutsfattande samt egenmakt. Kategorierna för uppgiftsorienterade beteenden är planering, tydliggörande samt övervakning av verksamheten. Det innebar att samtliga kategorier för varje ledarskapsbeteende ägnades uppmärksamhet under intervjuerna. Utifrån Specialpedagogiska skolmyndigheten (2022) och Skolverkets (u.å) beskrivningar om lärmiljö, kategoriserade författarna lärarnas svar utifrån det fysiska sammanhanget samt det sociala klimatet som präglar klassrummet. Gällande lärmiljö undersöktes lärarnas uppfattningar om vad de själva upplevde som en god lärmiljö, medan frågorna om relations och uppgiftsorienterade beteenden delades in efter deras kategorier. Relationsorienterade beteenden omfattas av följande kategorier: stödja, utveckla, uppmärksammade, rådfråga gruppen i beslutsfattande samt egenmakt. Kategorierna för uppgiftsorienterade beteenden är planering, tydliggörande samt övervakning av verksamheten. Det innebar att samtliga kategorier för varje ledarskapsbeteende ägnades uppmärksamhet under intervjuerna, för att skapa adekvata frågor som ökade sannolikheten för relevanta svar från de intervjuade lärarna.

Intervjuguiden användes till genomförande av samtliga intervjuer för att ta hänsyn till standardisering (Christoffersen & Johannessen, 2015). Orsaken var att enklare systematisera

svaren vid analys. På grund av de olika intervjusituationerna har inte frågorna alltid ställts i en fast ordning, vilket öppnade upp för flexibilitet där frågorna anpassades utifrån respondenterna. Av den anledningen kan standardiseringen ses som låg eftersom frågorna har ställts i olika ordning. Efter att intervjuguiden konstruerades utförde författarna varsin pilotintervju på två olika kurskamrater. Pilotstudien genomfördes dels för att författarna skulle få möjligheten att öva på rollen som intervjuare, dels för att undersöka om frågorna var begripliga och om deltagarnas svar var relevanta i relation till studiens syfte. Ytterligare skäl till att genomföra pilotintervjuer var att författarna kunde jämföra sitt bemötande och tillvägagångssätt gentemot deltagarna, samt att minimera ledande frågor. Bryman (2018) menar att ledande frågor kan misskreditera studiens äkthet, vilket författarna försökte undvika genom pilotintervjuerna och istället forma frågor som ledde till objektiva svar från deltagarna. Pilotintervjuerna kan på så sätt även förstås som ett försök att stärka tillförlitligheten i studien, och ledde till att ett fåtal frågor justerades.

3.2 Urval

Studien utgår från en kombination av kriteriebaserat urval samt bekvämlighetsurval. Ett kriteriebaserat urval innebär att deltagarna skall uppnå vissa kriterier för att vara lämpade att delta i studien (Christoffersen & Johannessen, 2015). För att delta i föreliggande studie skulle deltagande lärare 1-7 arbeta på högstadiet (som nu också arbetar med andra årskurser) samt inneha lärarlegitimation inom ämnet idrott och hälsa.

Den andra utgångspunkten urvalet utgår från är bekvämlighetsprincipen där författarna har utgått ifrån att på ett effektivt sätt komma i kontakt med deltagarna (Christoffersen & Johannessen, 2015). Utifrån tidigare kontakter gjordes bekvämlighetsurvalet där verksamhetsförlagda platser samt arbetsplatser låg till grund för studien sett till budget och tid. Inledningsvis kontaktades lärarna via sms, mail eller telefonsamtal för att undersöka intresset att delta i studien. Elva lärare tillfrågades och sju accepterade att delta i studien. De fyra som inte deltog svarade aldrig vid förfrågan av deltagande. Rekryteringsprocessen utgick med inspiration från Christoffersen och Johannessen (2015) som menar att rekryteringen bör ske i tre delar. Den inledande delen innebar att en av författarna bokade tid och plats för intervju med läraren som tackat ja. Det datum som bokades låg alltid två veckor längre fram i tiden och ibland tre, det gav både respondenten samt författaren tid att förbereda sig inför intervjun. Del två i rekryteringsprocessen skedde veckan innan intervjun och innebar att deltagaren huvudsakligen informerades om studiens forskningsetiska krav och vilka rättigheter det innebär för deltagarna. Mailet innefattade intervjuens teman samt bekräftelse av tid och plats. Avslutningsvis kontaktades deltagarna även dagen innan intervjun i form av en påminnelse via sms.

I studien deltog sammanlagt sju deltagare i åldrarna 37-58 år. Samtliga deltagare arbetar eller har arbetat på högstadiet som nu arbetar med andra årskurser samt innehar lärarlegitimation med idrott och hälsa som ämne. Samtliga deltagare har mer än 10 års erfarenhet och kommer att benämnas som lärare 1-7 (se tabell 1). Sex deltagare var män och en var kvinna. Deltagarna arbetade på skolor i Västra Götalands län och Hallands län. Anledningarna till att sju personer intervjuades berodde på studiens tid. Begränsad tid är en rimlig anledning till att begränsa antalet informanter till färre än tio personer (Christoffersen & Johannessen, 2015). Ytterligare en orsak till att sju informanter valdes var för att få ut så mycket information som möjligt, vilket kännetecknar en kvalitativ metod (Christoffersen & Johannessen (2015).

Tabell 1. Respondenter.

Fiktiva namn	Ålder	Erfarenhet	Anställningsform
Lärare 1	37 år	10 år	Lärare i åk. 7-9
Lärare 2	37 år	12 år	Lärare i åk. 7-9
Lärare 3	58 år	30 år	Lärare i åk. 7-9
Lärare 4	44 år	19 år	Lärare i åk. 7-9
Lärare 5	44 år	20 år	Lärare i åk. 7-9
Lärare 6	46 år	15 år	Lärare i åk. 4-6
Lärare 7	52 år	27 år	Lärare i åk. 7-9

3.3 Datainsamling/genomförande

I enlighet med Brymans (2018) rekommendationer kring kvalitativ forskning spelades samtliga intervjuer in med verktyg innehavande diktafonfunktion, vilket underlättade vidare bearbetning och analys av respondenternas svar. Det innebar att författarna kunde fokusera på respondenten samt skapa flyt under intervjuerna, och inte oroa sig för att givande intervjusvar eller följdfrågor skulle falla bort. Deltagarna fick själva chansen att rekommendera en lämplig plats för intervjun, där målet var att de skulle känna sig trygga med platsen de valt. Det kan skapa en intervjumiljö där deltagaren ger tankfulla och djupgående svar (Christoffersen & Johannessen, 2015). Vidare upplyste författarna deltagarna om gynnsamma intervjumiljöer, som exempelvis vikten av att samtalet sker där intervjun inte störs av att någon kliver in i rummet under samtalet. Författarna förde skriftliga anteckningar för att dokumentera kroppsspråk och eventuella följdfrågor på eventuella intervjusvar som var intressant att fördjupa sig i. Samtliga intervjuer genomfördes på respondenternas arbetsplatser. Intervjuerna tog cirka 35 minuter att genomföra och genomfördes individuellt av författarna tillsammans med respondenterna

3.4 Databearbetning och analys

Studiens datainsamling i form av transkriberade, semistrukturerade intervjuer innebär en tidsödande process som genomfördes noggrant för att säkerställa dess äkthet. Christoffersen och Johannessen (2015) menar att transkribering är en av de mest förekommande metoderna att samla information när det gäller kvalitativa intervjuer. Samtliga intervjuer transkriberades och analyserades genom en innehållsanalys som formade resultatet för studien. Författarna av denna studie har använt deduktiv teori, där teorier om ledarskapsbeteenden legat till grund för studiens frågeställningar. Brymans (2018) menar att deduktiv teori utgår från att forskare utgår från kunskapsläget inom ett visst område leder till deduktioner som i sin tur leder fram till hypoteser. Hypoteserna undersöks sedan mot empirin som kan verifieras eller avfärdas.

För att enklare kunna föra samman intervjuerna och de handskrivna anteckningarna påskyndades arbetet med att transkribera dem, vilket berodde på att det är lättare att föra samman när minnet är färskt (Christoffersen & Johannessen, 2015). Bryman (2018) beskriver fördelarna med att transkribering som positiva för analysen, då de ökar hågkomsten kring intervjuens innehåll. Författarna hade som mål att transkribera intervjuerna senast dagen efter att de utfördes. Vidare kategoriserades deltagarnas svar i olika teman som sedan färgkodades utifrån tre kategorier. Den första var om en god lärmiljö, andra relationsorienterade beteenden och tredje uppgiftsorienterade beteenden. Utifrån dessa kategorier söktes svar från respondenternas, och således skapades resultaten. Det färgkodades för att på så sätt skapa ett mer lättöverskådligt material som sedan analyserades ytterligare (Bryman, 2018). Färgkodade data ledde till ett analysarbete där författarna kunde identifiera såväl likheter som skillnader i svar, både mellan deltagarnas svar och i relation till tidigare forskning. Vidare söktes svar som kunde kopplas till frågeställningarna. Analysarbetet genomförde författarna gemensamt vilket gav möjligheten för diskussion och reflektion kring innebörden av deltagarnas svar, samt tolkningar kring olika påståenden.

3.5 Metodologiska överväganden

3.5.1 Studiens reliabilitet och validitet

Det obegränsade utrymmet för svar från respondenterna med goda möjligheter för djupgående resonemang gjorde att semistrukturerade intervjuer blev ett självklart val. Att genomföra intervjuer kan skapa trygghet för deltagarna förutsatt att temat inte är känsligt (Christoffersen & Johannessen, 2012). Intervjuer som kvalitativ design kan öppna upp för flexibilitet i samtalet, men också en större tillåtelse av spontanitet och anpassning i interaktionen mellan respondenterna och forskarna.

Studiens tillförlitlighet kan mätas i hur hög validitet och reliabilitet metoden har och det grundar sig i kriterierna trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och konfirmering (Bryman, 2018). Den externa validiteten kan ses som lägre eftersom det är problematiskt att upprepa undersökningen på grund av att det är svårt att "frysa" en miljö och återskapa en identisk kontext (Bryman, 2018). Det teoretiska ramverket ligger till grund för framställandet av frågorna i intervjuguiden, vilket försäkras validiteten i studien. Det bekräftas av Bryman (2018), som menar att validiteten styrs efter huruvida slutsatserna i studien överensstämmer med vad den är tänkt att undersöka. Validiteten stärktes även av att genomföra pilotstudier, vilket syftade till att identifiera om det fanns ledande frågor som korrigerades för att öka äktheten i syfte att öka tillförlitligheten och konfirmeringen där objektivitet kunde undvikas. Vidare innebär reliabilitet att studiens resultat kan upprepas och inte har påverkats av slumpmässiga faktorer, vilket innebär att studien får ett liknande resultat om den genomförs igen. Vid användning av liknande urval, bearbetning och utförande kan ett upprepat resultat ske. Pålitligheten i studiens resultat grundar sig på att metoden genomförs på samma sätt (Bryman, 2018). I studien har urval, bearbetning samt utförande beskrivits i detalj och varje ljudfil har transkriberats separat i syfte att sortera material och således öka pålitligheten i studien. Det kan reducera möjligheterna för att respondenternas svar missförstås och därigenom undanröja chansen för tillfälliga eller slumpartade betingelser (2018). Avslutningsvis, för att öka trovärdigheten kunde deltagarna kommentera resultaten för att se om det stämmer överens med vad de sagt innan publicering.

3.5.2 Etiska överväganden

Christoffersen och Johannesen (2015) skriver att forskare behöver ta hänsyn till fyra olika huvudkrav för att genomföra en studie etniskt framgångsrikt. Det första kravet är informationskravet som kräver att forskare informerar deltagarna om syftet med studien och hur det kommer att nyttjas (nyttjandekravet). Deltagarna i denna studie informerades om studiens syfte samt om var eller om den skulle publiceras vid förfrågan av deltagande. Detta informerades genom ett informationsblad som respondenterna fick utskickat via mail. Samtyckeskravet kräver att det tydligt framgår att deltagarna samtycker till att ingå i ett forskningsprojekt och vad samtycket gäller för (Christoffersen & Johannesen, 2015). Samtyckesformuläret undertecknades av deltagarna som skriftligen fyllde i ett formulär för godkännande av samtycke. I formuläret framgick det även att deltagarna får avbryta sitt deltagande när de vill och hoppa över frågor, exempelvis om frågorna blev privata. Vidare informerades deltagarna att intervjuerna skulle spelas in för transkriptionsändamål. Deltagarna informerades om sekretess och anonymitet där deras personuppgifter hölls anonyma, vilket uppfyller det sista kravet, konfidentialitetskravet. Deltagarna var försäkrade om att deras integritet skulle respekteras och att de inte skulle lida någon skada till följd av studien.

4. Resultat

4.1 Vad anser idrott och hälsa lärare vara en god lärmiljö?

4.1.1 Socialt klimat

Resultatet visade att samtliga lärare värderade relationell kontakt med eleverna högt, vilket ansågs vara viktigt i en god lärmiljö. Majoriteten av lärarna lyfte att en god lärmiljö präglas av att lärare uppmärksammar elever genom att visa respekt, samt småprata och ta reda på elevernas intressen för att bättre lära känna dem. Det ansågs huvudsakligen vara viktigt för att skapa goda relationer. Lärare 4 lyfte att ärlighet är det viktigaste för att eleverna ska uppleva trovärdighet i undervisningen. Lärare 3 menade att det är enklare att arbeta med eleverna än mot dem.

Vi jobbar allihopa för att lektionen ska bli så bra och utvecklande som möjligt. Jag brukar säga - det är lättare att jobba med elever än mot elever för att skapa den goda lärmiljön
(Lärare 3)

Lärare 1 och 2 lyfte vikten av att eleverna skulle våga göra sin röst hörd, vilja delta och ha högt i tak för att skapa förutsättningar till en god lärmiljö. Majoriteten av lärarna menade att tryggheten i klassrummet för eleverna är avgörande för att de ska våga samt vilja delta i undervisningen.

Det bästa kvittot på en god lärmiljö är när alla elever deltar aktivt (Lärare 1)

Lärare 1 och 6 ansåg att en god lärmiljö innehåller energi, de vill att eleverna kommer med tankar och idéer för att bidra till ökad aktivitet. Lärare 4 och 7 ansåg att tydlighet för eleverna i vad som ska göras med ett tydligt syfte, för att eleverna ska förstå uppgiften, var viktigt för att eleverna ska arbeta i undervisningen. När eleverna arbetar i undervisningen menade lärare 4 och 7 att lärmiljön upplevs som god. Lärare 6 betonade vikten av att inte hindra elever från att delta även om de inte hade ombyte eller rätt skor med sig, dock ansåg lärare 7 att eleverna inte fick delta om de inte hade ombyte eftersom det påverkade lärmiljön negativt. Lärare 7 menade att elevernas delaktighet minskade ifall de inte var ombytta, då deras deltagande baserades ofta på om aktiviteten var rolig. Vidare menade majoriteten av lärarna att en bra lärmiljö innehåller tydliga rutiner och regler, exempelvis hur uppstarten och avslutningen av en lektion ser ut eftersom det skapar en ökad trygghet hos eleverna. I undervisningen menade samtliga lärare att återkopplingen är viktig på elevernas prestationer för att vidareutveckla dem och skapa lärande. Detta eftersom samtliga lärare ansåg att en god lärmiljö kännetecknas av lärande och att det är roligt. Samtliga lärare betonade vikten av att få bort tankar om resultat i sporter för att istället fokusera på lärande exempelvis genom att inte räkna resultat och alltid erbjuda ett alternativ i undervisningen där elever inte tävlar. Detta eftersom matchsituationer kan vissa elever uppleva som en otrygghet.

4.1.2 Fysiska sammanhanget

Lärare 7 lyfte vikten av den fysiska miljön inom en god lärmiljö, för att kunna positionera sig och uppmärksamma alla elever samt få undervisningen att fungera. Lärare 2 menade att känslan av trygghet var viktigt för lärmiljön och undervisningen därmed bör karaktäriseras av att flera elever deltar i undervisningen samtidigt. Det innebär att moment med hög köbildning undviks, på grund av att elever i en positiv lärmiljö är aktiva med lektionsinnehållet snarare än att de studerar varandra. Vidare höll lärare 7 med om att en god lärmiljö präglas av hur

läraren strukturerar klassen i klassrummets fysiska miljö. Exempelvis nämnde han att klassens positionering i genomgångar bör struktureras för att skapa goda möjligheter till att ta del av lärarens instruktioner, vilket i sin tur är viktigt för främjandet av en god lärmiljö. Lärare 5 instämde och ansåg att en god lärmiljö utmärker sig genom förutsägbarhet, såsom att eleverna har fasta platser och vet var de placerar sig under genomgångar. Lärare 5 menade även att en god lärmiljö påverkas av hur material fördelas och plockas fram, för att effektivisera tiden för lärande. Vidare menade lärare 5 att materialet för undervisningen är viktigt för att upprätthålla en god lärmiljö eftersom det bör finnas utrustning för undervisning i idrott och hälsa inomhus samt utomhus. Vilka möjligheter och hinder lokalen för undervisningen erbjuder, menade lärare 7 var en central förutsättning för lärmiljön då det kan styra vilka aktiviteter som kan genomföras. Lärare 5 höll med och vidareutvecklade att förutsättningar för att bedriva undervisning i närmiljön är viktigt för att kunna erbjuda eleverna en variation i undervisningen. Det behövs faciliteter och tillgång till exempelvis skog, fotbollsplaner eller liknande i närmiljön.

När man kommer in som idrottslärare vill man väl ha en lärmiljö där alla möjligheter för att bedriva undervisningen finns.
(Lärare 7)

4.2 Hur arbetar idrott och hälsa lärare med relations- och uppgiftsorienterade beteenden för att skapa en god lärmiljö?

I samtliga sju intervjuer har lärarna fått frågor rörande hur de arbetar med relationsorienterade beteenden och uppgiftsorienterade beteenden i sin undervisning. Frågorna som ställdes är baserade på de fem kategorierna utifrån relationsorienterade beteenden samt tre kategorier utifrån uppgiftsorienterade beteenden.

4.2.1 Relationsorienterade beteenden

4.2.1.1 Stödja

Lärarna i studien menade att relationsbyggande var avgörande för deras undervisning, samtliga lärare hade strategier och metoder för att skapa samt forma relationer med eleverna. En av de vanligaste strategierna var att prata med eleverna individuellt, till exempel om deras vardag och deras intressen. Lärare 6 och 7 nämnde också vikten av att komma ihåg vad de tidigare pratat om, för att kunna följa upp samtalen vid senare tillfälle för att exempelvis fråga hur det gått i matchen under helgen. Majoriteten av lärarna förde samtal även utanför idrottshallen, i korridorer eller matsalen. Samtalen beskrivs som extra viktiga om lärare endast arbetar med idrott och hälsa som ämne, eftersom de ofta undervisar fler klasser och träffar eleverna mer sällan än till exempel lärare i teoretiska ämnen.

Är man bara idrottslärare så tror jag att det är viktigt att man faktiskt är synlig inte bara i idrottshallen utan att man faktiskt då använder detta. När man då är i bamba eller man är i korridorerna och man kanske lägger den tiden. Man får igen det om man ger den tiden i korridorerna till eleverna, så får man igen det på lektionerna. Det kan jag garantera!

Lärare 2 lyfte vikten av att försöka prata med samtliga elever för att ta reda på deras intressen och kunna samtala om ämnen de intresserar sig av.

jag försöker prata med så många som möjligt, möter dem på deras nivå, se vad de är intresserade av försöka komma in på sådana samtalsämnen.

(Lärare 2)

En metod för att stödja eleverna var att intressera sig för elevernas liv utanför skolan, kunde lärarna forma undervisningen efter elevernas intressen, och även bekräfta deras starka idrottsliga sidor under lektioner. Det kunde exempelvis innebära att eleverna fick visa olika moment inom idrotter de deltog i utanför skolan. En metod lärare 7 använde sig av var att använda feedback för att gynna relationerna med sina elever. Läraren försökte använda beröm och peppa eleverna vid goda insatser på ett rakt och tydligt sätt, vilket läraren ansåg vara positivt för lärar-elevrelationen.

För att forma positiva och accepterande klimat i lärarnas undervisning påpekade en majoritet av lärarna vikten av ett tydligt ledarskap i klassrummet. Lärare 4,5 och 7 förklarade att tydlighet om regler och förväntningar gentemot elevgruppen var grundläggande för ett positivt klassrumsklimat. Vidare ansåg lärare 5 och 7 att elever som bröt mot dessa regler och förväntningar skulle tillrättavisas inför gruppen, för att påvisa till hela klassen vilka beteenden som inte är okej. Det kunde över tid skapa trygghet i gruppen då lärarens roll som ledare i klassrummet förstärktes, samt att regler och förväntningar blev tydligare för eleverna. Ytterligare ett exempel för att skapa en positiv klassrumsmiljö innebar att lärare 2 och 4 försökte lätta upp stämningen genom att skämta och ge roliga exempel för eleverna. Feedback användes även som metod för att stärka klassrumsklimatet, vilket exempelvis lärare 7 använde sig av för att uppmuntra till positiva beteenden. Lärare 4 poängterade dock att feedback bör vara äkta och inte delas ut utan grund, för att den skall vara effektiv

Ärlighet. Jag berömmer jättegärna, men jag tänker inte berömma för ingenting, för att eleverna är inte dummare än att de förstår att det där inte är äkta. Och likadant åt andra hållet. Ja, jag säger till. Är det någonting som är fel så säger jag det och jag har ju märkt att jag får ju verkligen igen det för att eleverna tar mig på allvar. Att de tar mitt beröm på allvar och det gör ju också att de klarar av att ta min kritik.

(Lärare 4)

Majoriteten av lärarna nämnde även strategier kring gruppindelning, för att gynna positivt och accepterande klassrumsklimat. Det innebar att lärarna själva delade in eleverna i lag eller grupper, och det berodde främst på att eleverna skulle känna sig trygga i de konstellationerna de delades in i. Syftet med gruppindelningen var att det skapades förutsättningar för en positiv gruppdyamik om tryggheten prioriterades, menade lärarna. Andra fördelar utöver tryggheten hos eleverna var att lärarens gruppindelning även skulle syfta till att skapa jämna lag i matchspel, vilket lärarna tyckte underlättade både för elevernas lärande och klassrumsklimatet. Lärare 7 använde sig av gruppstärkande övningar och lekar för att få fler elever att lära sig samarbeta med varandra. Det var viktigt att övningarna eller lekarna skulle vara lustfyllda vilket fick eleverna att snarare fokusera på uppgiften som skulle lösas istället för vem de utförde uppgiften med. Lärarna i studien använde sig även av återkoppling för att stödja eleverna under deras lektioner, vilket främst skedde i direkt anslutning till elevernas aktioner och prestationer. Det kristalliserade sig genom uppmuntran och instruktioner på plats. Lärare 6 använde sig av samlingar i slutet av lektionen för att stärka händelser och beteenden som upplevts som positiva under lektionen. Det skedde genom att läraren frågade eleverna om framgångsfaktorer under lektionen och eleverna lyfte positiva detaljer, och läraren bekräftade samt fyllde på med egna åsikter om lektionen.

4.2.1.2 Utveckla

Modulering visade sig vara den mest förekommande handlingen för att utveckla elevernas kompetenser. Samtliga lärare i studien visar antingen själva eller låter en elev visa hur genomförandet av en specifik läraktivitet skall gå till, det för att eleverna skall få en visuell bild över vad som skall göras. Lärare 6 och 7 ansåg det vara lättare att övervaka gruppen när en elev visar utförande i en aktivitet. Lärare 5 beskriver en annan fördel med att eleverna visar, vilket hör samman med lärarens fysiska arbetssituation. Läraren menade att det kan vara slitsamt för kroppen att visa olika moment vilket kan innebära en tung fysisk arbetsbelastning. Lärare 1 beskrev att han själv deltog i övningarna emellanåt, som en metod för att öka elevernas förståelse av den aktuella övningen. Vidare poängterade alla lärare förutom en, att ha gruppen samlad och sittandes som en fördelaktig metod vid genomgångar. När gruppen sitter ner under samlingar uppnås dubbla effekter vad gäller uppmärksamhet menade lärare 7, vilket förklarades som att läraren ser eleverna och eleverna ser läraren. Skulle gruppen istället vara stående kan risken öka för att gå miste om vad som försiggår under samlingen, exempelvis att eleverna inte ser vad läraren visar eller att läraren inte märker om en elev fokuserar på något annat än genomgången. En övervägande del av lärarna använde sig av olika former av hjälpmedel för att förtydliga lektionsinnehåll och dess läraktiviteter. Exempelvis användes bildstöd, filmklipp, att rita på tavlan samt instruktionslappar. Lärare 5 påpekade dock vikten av att själv kunna förklara hur olika moment skall genomföras och inte förlita sig helt på exempelvis filmklipp för att visa hur genomförandet skulle gå till. Lärare 2 och 3 förklarade tekniska detaljer i utförandet inom praktiska moment som de kollade efter när de bedömde elevernas prestationer. Lärare 5 förklarade även för sina elever att en prestation såsom exempelvis en kullerbytta, alltid kan förfinas tekniskt även om eleverna klarar av uppgiften, för att få dem att fortsätta träna och utvecklas.

Den mest förekommande åtgärden när aktivitetsgraden sjunkit hos elever var att ge dem individuell feedback. Lärare 3 och 7 förklarade att de försökte locka eleverna till ett positivt tankesätt och att deltagandet kunde leda till utveckling och gemenskap, lärare 3 förklarade även för elever med för låg aktivitetsgrad att det var ett krav att delta för att få betyg. Merparten av lärarna använde sig också av metoden att pausa läraktiviteter om de märkte aktivitetsnivån var för låg, för att då exempelvis förtydliga aktivitetens syfte eller regler. Märker läraren att uppgiften är för svår, gick de tillbaka och anpassade läraktiviteterna efter gruppen. Lärare 1 och 2 menade att byta övning helt och hållet var en framgångsrik metod för att få ett naturligt flyt under lektionen. Om lärarna började märka att aktivitetsgraden sjönk bytte de övning som om det vore en planerad del i lektionen. Lärare 7 beskrev även att vissa elever kunde ta mycket plats och utrymme i exempelvis spelsituationer, vilket ofta kunde leda till att en minoritet blev passiva deltagare. Även vid dessa tillfällen rekommenderade läraren att pausa aktiviteten för att förtydliga syfte och mål. I de fall elevernas deltagande sjunker på grund av otrygghet hade lärare 5,6 och 7 olika metoder för att hantera elevernas känslor. Lärare 5 och 6 kunde justera grupper eller par så att den eller de otrygga hamnade med någon som fick dem att känna sig tryggare. En annan metod innebar att de otrygga eleverna fick öva enskilt där de inte kände sig observerade menade lärare 5 och 7.

4.2.1.3 Uppmärksamma

De vanligaste strategierna och metoderna för att uppmärksamma eleverna var genom att ge dem feedback på olika sätt, det skedde både på grupp och individnivå. En majoritet av lärarna rörde sig runt i idrottshallen för att kunna observera aktioner och beteenden som lärarna ville ge feedback på. Lärare 6 använde sig av fysisk kontakt, som att lägga en hand på elevens axel

för att framhäva sin feedback. Lärare 1,2 och 5 gjorde en poäng av att ge positiv beröm högt för att få eleverna att känna sig extra uppmärksammade från läraren. Lärare 7 svarade på ett liknande sätt där han ibland såg sig mer som en coach och energiskt försökte pusha sina elever. Dock poängterade lärare 4 och 5 att det fanns elever som inte uppskattade den typen av uppmärksamhet, och det var således viktigt att känna av hur eleven skulle reagera på uppmärksamheten från läraren. Vidare menade läraren att vissa elever behöver mer uppmärksamhet vilket hen i sig tyckte var okej, men att det även var viktigt att lyfta blicken mot de som inte tar så mycket plats i klassrummet. Lärare 1 använde sig även av feedback senare under dagen, efter lektionerna för att understryka det positiva eleverna åstadkom under lektionen. Lärare 3 påpekade att elever med större sociala problem emellanåt kunde störa undervisningen, vilket ledde till tillrättavisningar under lektionerna. Lärare 3 lyfte även problematiken under arbetslagsmöten för att komma till rätta med elevernas sociala svårigheter.

Beroende på huruvida eleverna bemästrade givna uppgifter eller inte agerade lärarna i studien på olika sätt, flest strategier och metoder återgavs om elever inte klarar av en specifik uppgift. Samtliga lärare i studien försökte prata med eleverna och ge dem tips på hur hinder i moment kunde övervinnas. Lyckades eleverna ändå inte lösa uppgiften försökte majoriteten av lärarna att förenkla uppgiften på så sätt att de gick tillbaka i progressionen. Lärarna beskrev ofta hur övningarna var uppbyggda i olika steg eller svårighetsgrader, och beroende på elevernas kunskaper kunde de gå fram eller tillbaka för att utmana dem på rätt nivå. När uppgifter var för svåra för eleverna försökte även lärare 2,6 och 7 stötta eleverna för att de skulle bära med sig positiva känslor från lektionen och inte känna att de misslyckats. Lärarna menade att det skulle få eleverna mer motiverade att försöka igen under kommande lektioner. Lärare 6 påpekade även vikten av att hålla sig själv som ansvarig om en eller flera elever inte lyckas under lektionen och framhöll återigen vikten av att underlätta övningar, och gå tillbaka i svårighetsgrad för att eleven skulle lyckas. Vidare berömde en övervägande del av lärarna de elever som utförde momenten väl, varpå lärare 3 använde sig av handklapp med eleverna för att förstärka sina positiva reaktioner.

4.2.1.4 Rådfrågar gruppen i beslutsfattande

Resultaten visade att majoriteten av lärarna inte tyckte att eleverna skulle få påverka undervisningen mycket. Samtliga lärare anser att eleverna kan vara med och besluta i enstaka moment under lektionens gång, men inte själva innehållet.

Jag är lärare, det är jag som borde veta och lära känna mina elever hur undervisningen ska vara, hur kan de veta det när de går i åttan, hur ska de lära sig liksom? Sen tycker jag absolut att man ska möta dem utifrån deras intressen om de här är intresserade av någonting.
(Lärare 2)

Vidare visade resultaten att de tillfällen elevinflytande ges är när elever med erfarenhet inom en viss idrott kan komma med tips och idéer. Lärare 7 delegerade ansvar till elever där de får styra/leda sitt lag/grupp inom vissa idrotter de är duktiga i. Val av uppvärmning, musik och enstaka moment exempelvis övningar inom gymnastik, önkolektioner samt redovisningsform lyfter majoriteten av lärarna som få tillfällen där eleverna får utrymme att påverka undervisningen. Lärare 2 lät elever som var skadade och inte kunde delta vara med och bestämma vad som skulle göras. En strategi lärare 1 använde sig av för att rådfråga gruppen är genom användning av digitala verktyg exempelvis mentimeter där eleverna får utrymme att tycka till om exempelvis klimatet i klassrummet och språkbruk. Samma lärare lyfte vikten av att inte lyssna på de "starkaste" eleverna, utan vara lyhörd gentemot samtliga elever och

ställa frågor till gruppen. En avgörande faktor för lärare 7 rörande elevinflytande är mognadsgraden hos eleverna, eftersom läraren menar att det är enklare att ge utrymme till nior jämfört med sjuor eftersom de har varit med om lärarens undervisning tidigare.

4.2.1.5 Egenmakt

Resultaten visade att samtliga lärare använde sig av självständigt arbete i undervisningen där eleverna behövde ta eget ansvar. Danskoreografier, teoretiska uppgifter och delar i gymnastik är de mest förekommande aktiviteterna där självständigt arbete användes. Självständigt arbete inom teoretiska uppgifter kan vara att eleverna fått ansvara själva för att skapa och utföra individuella konditionspass under kortare lektioner, menar lärare 6. Lärare 7 använde självständigt arbete i sin undervisning när eleverna skulle hålla egna lektioner och/eller egna uppvärmningar. Lärare 3 använde sig av självständigt arbete när eleverna skulle planera att genomföra egna aktiviteter samt utvärdera dem. Lärare 6 använde sig mer av självständigt arbete bland högstadieelever, men sällan för yngre elever. En strategi lärare 5 använde sig av för att individualisera undervisningen var att skraddarsy uppgifter inom vissa områden till de elever som var på en annan nivå. Överlag visade resultaten att lärarna hade en bas/mall med vad eleverna får göra och inte göra under självständigt arbete. Den strategi lärare 7 använde sig av för att eleverna skulle ta ansvar över sitt eget lärande var att förklara syftet med aktiviteterna och uppmuntra till att fråga läraren vid behov. Lärare 3 hade använt sig av stegräkning på mobiltelefonerna för att kontrollera om eleverna varit i rörelse, om det var syftet. Lärare 6 betonade vikten av att inte bli passiv för att eleverna fått uppgifter, utan menade att det är viktigt att röra sig bland eleverna och anteckna vad eleverna gör. Lärare 4 lyfte dock en problematik med självständigt arbete, att eleverna är för dåliga på att ta ansvar.

4.2.2 Uppgiftsorienterade betenden

4.2.2.1 Planering

Resultaten visade att samtliga lärare använde sig av planering som en strategi för att skapa en god lärmiljö. Samtliga lärare använde planeringen som ett stöd i sin undervisning för att veta vad som ska göras, dock detaljplanerade inte lärarna varje lektion. Lärare 5 och 6 berättade att de inte detaljplanerade varje lektion efter att de samlat på sig erfarenhet inom området, dock lyfte lärare 7 att detaljplanering var viktigt om det var ett nytt moment som man inte har genomfört tidigare. Lärare 7 berättade att en planering ska vara tydlig för både dig själv och eleverna där syfte framkommer och att eleverna förstår varför vi gör olika saker. Vidare instämde lärare 1, 2 och 3 att varje moment och lektion måste innehålla ett syfte och vara kopplat till kursplanen där alla delar lyfts upp i undervisningen. Lärare 4 använde ordet variation som nyckelord för att stimulera många elever. Lärare 5 lyfte principen 80-20% där eleverna får 80% tid till att träna och 20% av tiden går åt spel för att eleverna ska få tid att utvecklas. Lärare 2 och 3 lyfte att eleverna behöver få tid till att öva, annars försvinner lärandet. Lärare 5 gav exempel på att bryta ner matchspel i mindre delar för att öka aktiviteten hos eleverna. Om något fungerade mindre bra i början av dagen för en klass, kunde man justera delmomentet i planeringen till kommande klasser. Samtliga lärare lyfte vikten av flexibilitet och att en lektionsplanering är alltid uppbyggd utifrån samma ramar med en samling/genomgångar, uppvärmning, huvudmoment och avslutning.

Lärare 1,3 och 6 delade planeringen med eleverna för att skapa tydlighet och för att de skulle förstå vad som skulle göras och varför. Delningen av planeringen skedde exempelvis i elevernas digitala klassrum eller sattes upp utanför hallen. Trots att lärare 2 inte delade sin planering med eleverna så såg läraren poängen i det, eftersom det kan upplevas som en

trygghet för vissa elever, vilket är något lärare 1 och 3 lyfte också. Vidare nämndes en problematik med att delge planeringen med eleverna, dels för att det är tidskrävande men också att planeringen påverkas av andra faktorer. Lärare 4 och 7 delade aldrig sin planering med eleverna eftersom det är mycket som kan förändras och gå snett. Lärare 2 lyfte liknande problematik och att en lärare bör ha reflekterat över potentiella problem som kan uppstå i undervisningen.

Jag har en översiktlig planering, men den påverkas av väder, vad mina kolleger hittar på och massa andra saker som gör att plötsligt kanske har jag helsal eller halvslal. Eller att flera elever är sjuka och inte är på plats
(Lärare 4)

4.2.2.2 Tydliggörande

Samtliga lärare använde sig av rutiner och regler för att skapa en god lärmiljö som de tydliggjorde för eleverna. Resultaten visade att lärare 5 och 6 satte regler och rutiner i början av en termin och såg till att upprätthålla dem. Lärare 4 betonade vikten att stå fast vid rutinerna och inte rucka på dem en millimeter eftersom om man avviker från sina rutiner och regler, kommer det bli svårt att gå tillbaka till dem igen. Resultaten visade även att lärare 5 och 7 ansåg att man borde stå på sig rörande sina regler vid diskussioner med eleverna. Resultatet visade att rutinerna och reglerna handlade om hämtning av material, vad eleverna fick och inte fick göra, insamling av mobiltelefoner, hur en uppstart av lektion ser ut och ombyte. Lärare 4 hade som regel att alltid kalla på lärarens uppmärksamhet om någon elev behövde lämna salen av säkerhetsskäl. Majoriteten av lärarna använde sig av fasta elevplaceringar i idrottshallen vid behov, exempelvis om klassen var stökig, dock använde lärare 4 sig aldrig av elevplaceringar eftersom de sällan behövde sitta stilla och var tidskrävande. Rörande ombyte har lärarna svarat olika på om eleverna fick delta i undervisningen om de saknade ombyte. Lärare 7 berättade att elever som inte bytte om fick inte vara med eftersom det fanns en risk att de störde andra, filmade, fotade och således skapade oro i klassen. Lärare 3 berättade att när elever är ombytta sänder det en signal att de är redo för att delta i undervisningen, men läraren hindrar inte eleverna från att delta om de inte är ombytta. I undervisningen lyfte samtliga lärare att det är viktigt med markering mot en eller flera elever om de gör någonting farligt eller bryter mot fair play. Strategin som de använde sig av var att visa det inför hela gruppen, att de markerar mot ett dåligt beteende.

Resultaten visade att samtliga lärare använde sig av lagindelningar för att få tydlighet i vilka grupper eleverna ska arbeta i. Samtliga lärare försökte göra jämna lag genom att alltid dela in grupper och lag själva. Lärare 6 lyfte vikten av att variera gruppindelningen för att fler elever ska lära sig att samarbeta med andra och lärare 5 betonade vikten av att justera lagindelningen om det inte blev jämnt och roligt för de flesta. Majoriteten av läraren påpekade att aktiviteten ofta avgjorde tillvägagångssättet vid lagindelning för att skapa trygghet hos eleverna där lagen är jämna. Lärare 6 skapar grupper genom att dela in elever som är otrygga i grupper/lag där de kan känna sig trygga, exempelvis genom att låta eleverna de känner bättre vara med varandra. En strategi lärare 7 använde sig av i exempelvis gymnastik är att ha svagare elever med starkare elever i början, för att de starkare eleverna ska känna att de är duktiga samt att de kan hjälpa de svagare. Lärare 1,2 och 3 använde sig ibland av slumpmässig lagindelning utifrån principen "1,2,3,4" där ettorna bildar ett lag etc. Lärare 3 har tidigare använt sig av glasspinnar vid lagindelning där elevernas namn stod på glasspinnen och läraren slumpmässigt drog X antal pinnar som bildade ett lag. Detta för att utmana eleverna med gruppkonstellationer, vilket också lärare 5 betonade var viktigt.

4.2.2.3 Övervakning av verksamheten

Resultaten visade att observation är det mest använda beteendet för att övervaka verksamheten, vilket förklaras av citaten:

Försöker vara närvarande med en god överblick, vart du står någonstans i ett rum, när du rör dig, att du rör dig så att du försöker se så mycket som möjligt av lektionen. Ungefär som när du ska vara domare i fotboll liksom. Du kan inte bara stå i mittcirkeln, utan du behöver röra dig strategiskt, hur du rör dig på planen på samma sätt i en hall.

(Lärare 7)

Jag är en nyfiken åskådare.

(lärare 4).

Vidare visade resultaten att lärare 5 rör sig runt i idrottshallen och lärare 6 går runt till samtliga elever. En strategi lärare 6 använde sig av är att inte bli kvar för länge hos samma elever trots intressanta diskussioner. Dessutom visade resultaten att samtliga lärare använde sig av noteringar av elevernas prestationer på olika sätt. Lärare 1 använde sig av Excel-dokument där läraren noterade sina bedömningar av elevernas prestationer utifrån prestationer. Bedömningsmatriserna var egengjorda och bestod av kolumner där lärare 3 använde sig av utdelning av siffror 1-3, där 1 motsvarar E-nivå och 3 motsvarar A-nivå. Vidare hade lärare 1 och 3 en fri kolumn för övriga noteringar, exempelvis elevernas aktivitetsnivå, ombyte och fairplay. Lärare 5 och 6 antecknade plus och minus samt kommentarer om elevernas prestationer, efter avslutat moment i kolumnerna. Dock avskyr lärare 4 matriser.

Jag avskyr matriserna. Det är liksom grekiska. Jag förstår dem knappt. Eleverna förstår de definitivt inte så att nej, men jag, jag samlar. Vissa saker noterar jag skriftligen som en liten påminnelse, men framför allt så handlar det om att observera och få en helhetsbild av elevernas rörelseförmågor

(Lärare 4)

Majoriteten av lärarna använde sig av filminspelning vid dans och gymnastik för att bedöma elevernas kunskaper. Lärare 1 hade provat att använda sig av filminspelning i volleyboll, men upplevde att eleverna inte tyckte att det var luststyrt, utan mer kontrollerande och inte fritt.

5. Diskussion

5.1 Metoddiskussion

Intervjuerna syftade till att styra respondenterna till valt temaområde, men samtidigt erbjuda öppenhet för dem att komma med öppna svar för att beskriva sina tankar och reflektioner. Det finns dock inga garantier för att intervjupersonen svarar med öppenhet eftersom det finns en risk för social önskvärdhet, då det kan förekomma att respondenten svarar på ett sätt som de uppfattar som "klokt" (Paulhus, 2002). Utformningen av intervjuguiden skapade möjlighet för öppna svar från respondenterna, vilket Christoffersen och Johannessen (2015) menar är en fördel för att få ut mycket information. Respondenternas svar hamnar i centrum, vilket gör att deras upplevelser och erfarenheter lyfts och kan öka tillförlitligheten. Nackdelen med semistrukturerade intervjuer är att överförbarheten och pålitlighet kan påverkas negativt om följdfrågor uppstår som avviker från intervjuguiden. Fördelen med att använda sig av en intervjuguide är att samtalsriktningen går att kontrollera och svarfrekvensen blir hög (Bryman, 2018). Frågorna till respondenterna har inte alltid ställts i samma ordning på grund av att intervjusituationerna har varit olika. Detta kan således tyda på en lägre grad av standardisering. Utfallet av data som samlades in kan ha varit styrande eftersom formulerade intervjufrågor konstruerades utifrån studiens frågeställningar (Bryman, 2018). Detta kan dock ses som en fördel i analysarbetet eftersom tid besparas.

Hade studien istället utgått från ostrukturerade intervjuer hade sannolikheten ökat för ännu större öppenhet i respondenternas svar (Bryman, 2018). Det hade följaktligen kunnat leda till att den insamlade datan i större grad skiljt sig från studiens fokusområden. Vidare kan en mer strukturerad intervjusituation komma att krävas för att kunna jämföra respondenternas tankar, strategier och metoder, vilket talar för semistrukturerade intervjuer kontra ostrukturerade. Studien har som bekant genomförts av två författare vilket också talar för semistrukturerade intervjuer, för att lättare kunna jämföra intervjuerna med varandra (Bryman, 2018). För att få likartade intervjusituationer kan semistrukturerade intervjuer vara att föredra, då det kan underlätta för analysarbetet när respondenterna har svarat på frågor från samma intervjuguide. Samtalen i ostrukturerade intervjuer kan uppfattas mer som ett samtal än en intervju vilket kan göra längden på intervjuerna oförutsägbara. På grund av den angränsande tiden och mer förutsägbar planering valdes semistrukturerade intervjuer.

Valet av metod är baserat för att på ett effektivt sätt få fram strukturerad information. Om metodens design hade grundat sig i exempelvis observationer hade varför-frågan inte kunnat besvaras eftersom forskaren behöver spekulera kring det som observeras (Christoffersen & Johannessen, 2015). Det hade dock varit problematiskt för att ta reda på vad lärare anser vara viktiga strategier för att öka elevdeltagandet och skapa en god lärmiljö. Observationer hade dock kunnat användas som komplement till intervjuer exempelvis genom att först observera kontexten för att därefter intervjua läraren. Detta för att ta itu med den sociala önskvärdheten som kan uppstå vid intervjuer. Utifrån observationer kan vi ta reda på om det läraren säger är sant och hur det verkligen ser ut i verkligheten. Vidare hade forskningsdesignen också kunnat kompletteras med en kvantitativ metod exempelvis genom att man skapar ett frågeformulär för eleverna och därefter intervjuar eleverna för att ta reda på hur eleverna upplever miljön och lärarens strategianvändning för att motivera och skapa fysiskt aktiva elever på lektionstid. På grund av tidsomfattningen var inte detta möjligt. Om forskningsdesignen bara hade utgått från exempelvis frågeformulär hade urvalet kunnat vara större och således kunna generalisera resultaten på en större population (Christoffersen & Johannessen, 2015).

Eftersom det inte var av intresse att få fram bred data, utan detaljer, beskrivningar och erfarenheter på hur lärare arbetar, valdes intervjuerna.

5.1.2 Urval

Det går att diskutera huruvida urvalet kan anses som representativt, då studiens respondenter till största del bestod av män. Studien hade förmodligen blivit mer flerdimensionell om respondenternas erfarenheter varit mer varierande, såsom att det varit fler kvinnor i urvalet. Det kan tolkas vara en direkt konsekvens av bekvämlighetsurvalet, däremot har författarna själva inte valt vilka som varit kollegor på tidigare arbetsplatser eller handledare under deras verksamhetsförlagda utbildning. Det skulle i sig kunna vara ett argument för att utesluta bekvämlighetsurvalet, men författarna resonerade att tiden som ålagts för studien har krävt en viss effektivisering. Valet av ett bekvämlighetsurval har enligt författarna lett till mer tid till insamling av data, bearbetning och analys, vilket har gynnat just effektivisering. Urvalets storlek sammankopplat till generalisering kan ifrågasättas då det kan anses vara osannolikt att sju lärare är representativa för en hel lärarkår. Det är inget författarna menar, men respondenterna i studien anses dock lämpliga för att besvara studiens frågeställningar och därigenom dess syfte. Det beror på respondenternas varierande arbetslivserfarenhet, ålder och geografiska spridning.

Faktumet att författarna redan kände till respondenterna och vice versa kan ha haft både för och nackdelar, där nackdelen kan innebära att författarna omedveten påverkat respondenterna. Anledningen till det är att olika egenskaper hos intervjuaren kan skapa intervjuareffekter och kan påverka respondenternas svar, exempelvis kan intervjuarens beteende skapa personlig distans eller närhet till respondenten (Christoffersen & Johannessen, 2015). Fördelen med att författarnas och respondenternas bekantskap kan ha främjat förståelsen kring den miljö, strategi, metod etc. som respondenten försökt beskriva, och gjort det lättare för författarna att tolka vad respondenten menar (Bryman, 2018). Den personliga kontakten mellan studiens deltagare kan ha varit en av orsakerna till att samtalen upplevts ha präglats av djupa svar och avslappnade samtal.

5.1.3 Bearbetningen av materialet

Fördelen med arbetssättet att bearbeta materialet i form av kodning skapade en struktur och tydlighet i analysarbetet av resultatet. Analysen blev lättöverskådlig för författarna, vilket kan möjliggjort en noggrannare analys av resultatet, vilket kan gynna reliabiliteten. Studien har utförts av två författare vilket innebär att tolkning av data samt dess analys reflekteras och bearbetats gemensamt, såväl muntligt som skriftligt. Det kan ha tillfört en extra dimension av analysens precision. Det kan ha förmildrat konsekvenserna av att författarna utfört intervjuerna enskilt med respondenterna, då samtliga intervjuer diskuterats i efterhand.

5.2 Resultatdiskussion

5.2.1 Lärmiljö

Den relationella kontakten mellan lärare och elev framkom som en nyckel för att skapa en god lärmiljö, vilket är i linje med tidigare forskning (Cothran & Kullina, 2015). När eleverna upplever inre motivation till fysisk aktivitet, antas det att eleverna kommer att vara fysiskt aktiva i framtiden under längre perioder (Koka & Vein, 2003). Således är det viktigt att idrottslärare bygger goda relationer med eleverna för att öka deras motivation. När eleverna

upplever att de är omhändertagna av läraren ökar deras motivation till att lära sig (Trice, 2009). Flera lärare i studien anser att eleverna ska våga göra sin röst hörd, vilja delta och ha högt i tak. När lärare skapar en lärmiljö där elevernas åsikter uppmärksammas kan meningsfullheten öka hos eleverna i undervisningen (Beni, Chroinin & Fletcher, 2019). Detta kan ses som ett tillvägagångssätt för att skapa ett accepterande motivationsklimat i klassrummet. När eleverna vågar göra sin röst hörd kan det uppfattas som att eleverna upplever en trygghet i klassrummet. Den upplevda tryggheten menar Redelius (2004) kan vara avgörande för ett aktivt och regelbundet deltagande i idrottsundervisningen.

Andra viktiga faktorer som är i linje med tidigare forskning för att skapa och upprätthålla en god lärmiljö menade majoriteten av lärarna är tydliga rutiner och regler samt återkoppling på elevernas prestationer. Utan rutiner och regler finns det en risk för misskötsel i klassrummet, vilket kan hämma inlärningstiden samt studieron. Genom rutiner och regler kan lärarna strukturera upp miljön och således skapa ett välskött klassrum som gynnar tiden för undervisning (Rink & Hall, 2008). Vidare återkopplar samtliga lärare på elevernas prestationer, vilket är positivt utifrån tidigare forskning. Tidigare forskning visar att positiv förstärkning och konstruktiv kritik på elevernas prestationer är en effektiv metod för att motivera samt förbättra elevernas prestationer (Viciano, Cervelló & Ramirez-Lechuga, 2007). Återkoppling på elevernas prestationer kan betraktas som en nyckelaspekt av effektiv undervisning (Rink & Hall, 2008). Detta eftersom återkoppling är en effektiv strategi för att motivera och skapa aktivt deltagande elever (Li, 2015). När elever förstår återkopplingen och vet hur de ska gå vidare i olika uppgifter, kan det leda till lärande och ökad aktivitetsgrad, vilket kännetecknar en god lärmiljö.

Majoriteten av lärarna betonade vikten av att ha goda förutsättningar för att bedriva undervisning såväl inomhus som utomhus. Närheten till faciliteter samt material ansågs vara viktigt för att kunna variera undervisningen och skapa en god lärmiljö. Bristen på material kan påverka undervisningen negativt (Cothran & Kulinna, 2015). Tidigare forskning visar att tillgång till lämplig utrustning och faciliteter för idrottsundervisning var positivt förknippat med aktivitetsnivån hos elever (Bevans et al., 2010). En högre aktivitetsnivå hos eleverna förknippas med goda resurser för att bedriva idrottsundervisning. Vidare lyfte lärarna ytterligare faktorer som skapar en högre aktivitetsnivå hos eleverna, exempelvis undvikande av köbildning för att inte känna sig observerade och ge eleverna fler tillfällen till att öva, vilket är i linje med Skolverkets rekommendationer. Strukturerad undervisning menar Skolverket (2023) är en idealisk modell för att skapa en god lärmiljö där lärare exempelvis ger eleverna tid till att öva. Vidare kan undvikande av köbildning ses som en metod för att öka elevernas trygghet att inte känna sig observerad. Detta kan leda till att eleverna vågar samt vill delta i undervisningen, då de inte känner sig observerade av sina klasskamrater. Att strukturera det fysiska klassrummet kan ses som en effektiv strategi för en god lärmiljö (Skolverket, 2022).

5.2.2 Relationsorienterade beteenden

En av de vanligaste strategierna i att skapa och upprätthålla relationer med eleverna var att prata med eleverna individuellt om exempelvis deras vardag samt intressen och således försöka införliva deras intressen i undervisningen. Tidigare forskning har visat att lärare kan främja meningsfullhet i idrottsundervisning genom den sociala interaktionen mellan lärare och elever där lärare exempelvis införlivar deras intressen i undervisningen. Detta exempelvis genom att spela upp elevernas favoritmusik (Beni, Chroinin & Fletcher, 2019). Införlivande av elevernas intressen kan få elever att vilja delta i undervisningen och kan därför ses som en

främjande strategi för elevaktivitet. Cothran och Kullina (2015) lyfter vikten av att eleverna ska känna att läraren bryr sig, vilket kan leda till att eleverna vill engagera sig. Samtliga lärare i studien använder sig av strategier för att stärka positiva relationer med eleverna, vilket kan ersätta ett tillvägagångssätt präglad av regler och tillsägelser, vilket var i linje med studiens resultat.

Majoriteten av lärarna nämnde även strategier kring gruppindelning, för att gynna positivt och accepterande klassrumsklimat. Lärarnas tillvägagångssätt vid indelning av grupper kan också ses som en användbar strategi för att främja positiva sociala relationer. Majoriteten av lärarna fokuserade på att skapa jämna lag vid lagindelningar för att skapa mer aktivitet. Ett sätt för att öka aktivitetsnivån ytterligare kan också vara att välja små grupper för att ge fler elever speltid (Beni, Chroinin & Fletcher, 2019). En fördel med att skapa jämna lag kan vara att elever kan uppleva viss utmaning och att det varken blir för enkelt eller för svårt i läraaktiviteter, vilket flertalet av lärarna i studien nämner som betydande. Det kan leda till att fler elever deltar i undervisningen jämfört med om lagen är ojämna och elever väljer att kliva av. Att variera lagindelningar kan också vara viktigt för att främja samarbete och skapa positiva relationer mellan fler elever (Beni, Chroinin & Fletcher, 2019). Det nämner lärarna i studien som en viktig förutsättning för tryggheten i klassrummet, vilket i sin tur kan komma att öka deltagandet. Lärare kan därigenom ha möjligheten till att främja en önskad lärmiljö genom att noggrant tänka igenom hur klassen delas in i grupper och lag, då ökad trygghet kan leda till högre aktivitetsgrad. Det kan skapa förutsättningar för ett accepterande klassrumsklimat där eleverna utför givna uppgifter, vilket följaktligen kan skapa förutsättningar för lärande.

Samtliga lärare använder sig av återkoppling i sin undervisning genom att både berömma högt vid goda prestationer, samt tillrättavisa eleverna vid uppvisande av negativa beteenden under lektionerna. Det finns en risk att vissa elever upplever en otrygghet när de beröms eller kritiserar högt inför hela klassen. I en studie av Perron och Downey (1997) var lärare-elev-konfrontationer inte vanligt förekommande, enbart vid ganska allvarliga situationer. Andra strategier att använda sig av kan vara genom passivt agerande. Om möjligheten finns kan lärare vara avvaktande mot felaktiga beteenden eftersom de kan lösa sig själva eller att andra elever ingriper (Perron & Downey, 1997). En nackdel med att förlita sig på att felaktiga beteenden löser sig själva kan vara att eleverna noterar lärarens passivitet, och tolkar lärarens frånvarande agerande som att beteendet är accepterat (Hasties & Siedentop, 1999). Det kan upplevas som en balansgång för lärare att antingen hoppas på att eleverna själva slutar upp med negativa beteenden eller att konfrontera elevernas uppträdande. Lärarna i studien påpekade dock att det fanns vinning med att markera mot felaktiga beteenden, för att även påvisa till resterande elever i klassen vad som är acceptabelt och inte. Det kan förstås ligga i linje med Hasties och Siedentop (1999).

5.2.3 Uppgiftsorienterade betenenden

Resultaten rörande planering är i linje med tidigare forskning rörande vad en bra planering bör innehålla, exempelvis en grovplanering över året (Francesco et al., 2019). Dock är lärarna inte helt överens om planeringen ska delas med eleverna i förväg eller inte. Fördelen med att dela planeringen kan vara att vissa elever upplever en trygghet att veta vad som komma skall. Det kan argumenteras för att eleverna upplever indirekta förväntningar när läraren delar planeringen med dem, givet att eleverna vet vad lektionens huvudsakliga moment går ut på. Har eleverna exempelvis utfört momentet innan kan de ha kännedom över vilka utmaningar den kommande lektionen kan innebära, samt om de upplevde tidigare lektioner som lustfyllda

eller inte. På så sätt kan det förstås som att eleverna kan komma att vara medvetna om vilka förväntningar läraren kommer att ha på eleverna. Höga förväntningar på eleverna kan medföra i att elevernas trivs bättre i klassen (McCormack, 1997). En av lärarna beskrev nackdelen med att dela sin planering med eleverna som att det kunde minska lärarens flexibilitet i undervisningen. Läraren menade att det kan förekomma tillfällen där han vill förlänga lektionsserier för att ge eleverna mer tid att öva. Lärare kan utifrån resultaten i studien behöva överväga huruvida hen delar med sig av planeringen eller inte utifrån elevernas trygghet och förväntningar, kontra flexibilitet i undervisningen. Vissa klasser och elever kan må bra av att veta vad de ska göra innan lektionen, medan sådana förberedelser inte värderas lika högt av andra.

Samtliga lärare använder sig av tydliggörande i sin undervisning, exempelvis skapande och upprätthållande av rutiner och regler. Tidigare forskning lyfter att elever ofta trivs med tydlighet och höga förväntningar. Skapande och upprätthållande av rutiner och regler är vanliga ledningsstrategier för att skapa ett disciplinerat klassrum (McCormack, 1997). Rutinerna kan handla om var samlingsplatsen sker, vad som får göras och inte under lektionstid eller ombyte. Owens (2006) lyfter vikten av att vara konsekvent och stå fast vid rutiner och regler för att eleverna ska veta vad som är acceptabelt och inte. Vidare är det viktigt att rutinerna och reglerna förblir konstanta under läsåret eftersom forskning visar att elever upplever en känsla av trygghet som struktur, vilket en av lärarna poängterade. Majoriteten av lärarna lät eleverna vara med i undervisningen om de saknade ombyte och en lärare förbjöd eleverna att delta om ombytet saknades. Trots fördelarna läraren lyfte med att hindra någon från att delta går det att reflektera över om läraren har rätt eller inte att hindra elever till att delta i undervisningen. I läroplanen för grundskolan nämns inte ombyte som en del av idrottsundervisningen och att det ska ligga till grund för betyget (Lgr22, 2022). En orsak till att elever inte byter om kan vara en upplevd otrygghet och stress. Således är det viktigt för lärare att skapa ett tryggt motivationsklimat och en lösning kan därför vara att låta alla elever vara med oavsett om eleverna är ombytta eller inte.

Samtliga lärare använde sig av observationer för att övervaka verksamheten och elevernas prestationer. Positioneringen är således viktig för att läraren ska kunna se alla elever. Lärarens rumsliga position är avgörande för att observera saker (Perron & Downey, 1997). Det kan således poängtera vikten av att läraren är aktiv under lektioner och rör sig strategiskt runt i klassrummet för att kunna ha god uppsikt över vad som sker i idrottshallen. God uppsikt av klassen kan öka chansen till högre frekvens av observation, vilket i sin tur kan ge lärare bättre kontroll om vad som försiggår under lektioner, samt kunskap om elevernas förmågor. Under observationerna använde sig majoriteten av lärarna matriser för att bedöma elevernas prestationer. En lärare var emot matriser eftersom de är svåra att förstå. Dock menar Skolverket (2021) att uppskattade matriser kan leda till en ensidig kunskapssyn. Om eleverna förstår vad som förväntas av dem, kan det bidra till betygsfokus och en ensidig syn på kunskap som betonar kvantitet. När eleverna förstår vad och varför olika moment skall utföras finns även chansen till att deras deltagande ökar. Matriser kan på så sätt förstås som ett verktyg att inte bara öka övervakningen av verksamheten, utan också som ett verktyg för tydliggörande av verksamheten.

5.3 Slutsats och implikationer

God lärmiljö är avgörande för elevernas trygghet och utveckling i skolan. En god lärmiljö enligt lärarna bör vara stödjande, inspirerande och trygg, vilket bidrar till att eleverna känner

sig motiverade att lära och utvecklas. Fysiska förutsättningar är viktiga faktorer för en god lärmiljö, exempelvis faciliteter och material för att erbjuda varierande undervisning. En annan viktig faktor är att lärare och elever har goda relationer. Lärarna behöver vara uppmuntrande, stödjande och ha höga förväntningar på elevernas prestationer. Det är också viktigt att eleverna känner sig respekterade och sedda av sina lärare. Samtliga åtta kategorier av ledarskapsbeteenden används av lärare i idrott och hälsa undervisning och har stöd i tidigare forskning. Relationen mellan lärare och elever är en av de viktigaste komponenterna i skolan. Det kan ha en betydande inverkan på elevernas framgång såväl akademiskt som personligt. En god relation mellan lärare och elev skapar förutsättningar för att elever ska uppleva trygghet och vilja samt våga delta i undervisningen. Lärare har ett stort ansvar för att skapa en positiv och stödjande lärmiljö för sina elever, och det börjar med att etablera starka relationer med dem.

Författarna i föreliggande studie hoppas på att idrottslärare får en fingervisning på effektiva strategier som gynnar deras klassrumsledning. Det är till fördel för idrottslärare att ha en bred arsenal av strategier för att kunna hantera beteenden i klassrummet samt för att skapa och upprätthålla en god lärmiljö. Det är viktigt för lärare att ha tillräckliga verktyg och kunskaper för att hantera elevernas beteenden eftersom negativa beteenden ofta kan störa undervisning och undervisningstiden kan gå förlorad. Universitet behöver således utbilda blivande lärare som fokuserar på frågor kring klassrumsledning och beteendehantering för att ge lärarna en bred arsenal för klassrumsledning.

Framtida forskning inom ledarskapsbeteenden och god lärmiljö kan ha en avgörande roll i att utveckla skolor och skapa en mer gynnsam miljö för elevernas lärande. Det finns flera frågor som skulle kunna undersökas för att utveckla ledarskapsbeteenden och skapa en god lärmiljö. Framtida forskning kan undersöka vilka specifika strategier och metoder som är effektiva för att skapa en god lärmiljö genom att både observera idrottslektioner och intervjua elever samt lärare. Det är av intresse att göra en studie av kvantitativ design, exempelvis genom enkäter där studien kan undersöka vilka faktorer som bidrar till en god lärmiljö. Detta kan omfatta en mängd olika faktorer, till exempel hur lärare kommunicerar med eleverna, hur lärare ger feedback, och hur lärare hanterar disciplinproblem. Utifrån detta kan lärare och skolor identifiera framgångsrika strategier och metoder för att utveckla sin undervisning och skapa en mer positiv lärmiljö.

6. Referenslista

- Annerstedt, Claes. (2007). *Att (lära sig) vara lärare i idrott och hälsa*. Stockholm: Multicare AB.
- Beni, S., Ní Chróinín, D., & Fletcher, T. (2019). A focus on the how of meaningful physical education in primary schools. *Sport, Education and Society*, 24(6), 624-637.
- Bevans, K. B., Fitzpatrick, L. A., Sanchez, B. M., Riley, A. W., & Forrest, C. (2010). Physical education resources, class management, and student physical activity levels: A structure-process-outcome approach to evaluating physical education effectiveness. *Journal of School Health*, 80(12), 573-580.
- Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (Tredje upplagan). Stockholm: Liber.
- Bråkenhielm, G. (2008, februari). *Ingen gympa för mig! - en undersökning av skälen till att elever inte deltar i ämnet idrott och hälsa*. Svensk idrottsforskning.
- Centrum för idrottsforskning. (2017). *De aktiva och De inaktiva - Om ungas rörelse i skola och på fritid*. Stockholm: Centrum för idrottsforskning.
- Cheung, P. (2020). Teachers as role models for physical activity: Are preschool children more active when their teachers are active? *European Physical Education Review*, 26(1), 101–110. <https://doi.org/10.1177/1356336X19835240>
- Cothran, D., & Kulinna, P. (2015). Classroom management in physical education. In *Handbook of classroom management* (pp. 249-270). Routledge.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1987). The support of autonomy and the control of behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 53, 1024–1037.
- Dibapile, W. T. S. (2012). A Review Of Literature On Teacher Efficacy And Classroom Management. *Journal of College Teaching & Learning (TLC)*, 9(2), 79–92. <https://doi.org/10.19030/tlc.v9i2.6902>
- Djigić, G., & Stojiljković, S. (2012). Protocol for classroom management styles assessment designing. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 45, 65-74.
- Dobrescu, T., & Grosu, E. F. (2014). Aspects regarding classroom management and its part in making the educational process more effective. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 141, 465-469.
- Evertson, C. M., & Weinstein, C. S. (2006). Classroom management as a field of inquiry. *Handbook of classroom management: Research, practice, and contemporary issues*, 3(1), 16. competences in Physical Education. *Journal of physical education and sport*, 19, 1806-1813.
- Francesco, C., Coco, D., Frattini, G., Vago, P., & Andrea, C. (2019). Effective teaching competences in Physical Education. *Journal of physical education and sport*, 19,

1806-1813.

- Grube, D., Ryan, S., Lowell, S., & Stringer, A. (2018). Effective classroom management in physical education: Strategies for beginning teachers. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 89(8), 47-52
- Hastie, P., & Siedentop, D. (1999). An Ecological Perspective on Physical Education. *European Physical Education Review*, 5, 9-29.
- Jung, H. & Choi, E. (2016). The importance of indirect teaching behaviour and its educational effects in physical education. *Physical education & sport pedagogy*, 21(2), 121-136. doi:10.1080/17408989.2014.923990
- Koka, A., & Hein, V. (2003). Perceptions of teacher's feedback and learning environment as predictors of intrinsic motivation in physical education. *Psychology of sport and exercise*, 4(4), 333-346.
- Li, W. (2015). Strategies for creating a caring learning climate in physical education. *The journal of physical education*, 86(4), 34-41. doi:10.1080/07303084.2015.1009204
- Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. (2022). *Skolverket*.
<https://www.skolverket.se/getFile?file=9718>
- Marzano, R. J., & Marzano, J. S. (2003). The key to classroom management. *Educational leadership*, 61(1), 6-13.
- McCormack, A. (1997). Classroom management problems, strategies and influences in physical education. *European physical education review*, 3(2), 102-115.
- McDavid, L., Cox, A. E., & Amorose, A. J. (2012). The relative roles of physical education teachers and parents in adolescents' leisure-time physical activity motivation and behavior. *Psychology of Sport and Exercise*, 13(2), 99-107.
- Mouratidis, A., Vansteenkiste, M., Lens, W., & Sideridis, G. (2008). The motivating role of positive feedback in sport and physical education: evidence for a motivational model. *Journal of sport & exercise psychology*, 30(2).
- Paulhus, D. L. (2002). Social Desirability Responding: The Evolution of a Construct. H. I. Braun, D. N. Jackson & D. E. Wiley (Red.), *The role of constructs in psychological and educational measurement* (s. 49-69). Mahwah NJ: Erlbaum.
- Raustorp, A., Svensson, K., & Perlinger, T. (2007). Tracking of pedometer-determined physical activity: a 5-year follow-up study of adolescents in Sweden. *Pediatric Exercise Science*, 19(2), 228-238
- Redelius, K. (2004, april). Vilka är vinnare och förlorare i ämnet idrott och hälsa?. *Svensk idrottsforskning*, april, 42-46.
- Rink, J. E., & Hall, T. J. (2008). Research on effective teaching in elementary school physical education. *The Elementary School Journal*, 108(3), 207-218.

- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55, 68–78.
Doi:10.1037//0003-066X.55.1.68
- Ryan, S., & Mendel, L. L. (2010). Acoustics in physical education settings: The learning roadblock. *Physical Education & Sport Pedagogy*, 15, 71–83.
- Skolinspektionen. (2016). *Skolans arbete för att säkerställa studiero*. Stockholm: Skolinspektionen.
- Skolinspektionen. (2018). *Kvalitetsgranskning av ämnet idrott och hälsa i årskurs 7-9*. Stockholm: Skolinspektionen.
- Skolverket. (2021). *Uppskattade matriser kan leda till ensidig kunskapssyn*. Hämtad 2023-05-12 från <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/artiklar-om-forskning/uppskattade-matriser-kan-leda-till-ensidig-kunskapssyn>
- Skolverket. (2023). *Strukturerad undervisning – en modell i sex steg*. Hämtad 2023-05-12 från <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/strukturerad-undervisning---en-modell-i-sex-steg>
- Skolverket. (u.å). *Så skapar du en god lärmiljö i klassrummet*. Hämtad 2023-04-12 från <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/sa-skapar-du-en-god-larmiljo-i-klassrummet>
- Skolverket. (u.å). *Organisera undervisningen och den fysiska lärmiljön för bättre studiero*. Hämtad 2023-03-12 från <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/organisera-undervisningen-och-den-fysiska-larmiljon-for-battre-studiero>
- Specialpedagogiska skolmyndigheten. (2022, 17 juni). *Vad innefattar begreppet lärmiljö*. <https://www.spsm.se/stod/fraga-en-radgivare/fragor-och-svar/fragor-och-svar/vad-innefattas-i-begreppet-larmiljo/>
- Syrmpas, I., Digelidis, N., Watt, A., & Vicars, M. (2017). Physical education teachers' experiences and beliefs of production and reproduction teaching approaches. *Teaching and Teacher Education*, 66, 184-194.
- Viciano, J., Cervelló, E. M., & Ramírez-Lechuga, J. (2007). Effect of manipulating positive and negative feedback on goal orientations, perceived motivational climate, satisfaction, task choice, perception of ability, and attitude toward physical education lessons. *Perceptual and motor skills*, 105(1), 67-82.
- Wong, H. K., & Wong, R. T. (2009). *The first days of school: how to be an effective teacher* (revised ed.). Mountain View, CA: Harry K. Wong Publications.
- Yukl, G., Gordon, A. & Taber, T. (2002). A hierarchical taxonomy of leadership behavior: Integrating a half century of behavior research. *Journal of leadership and organizational studies*, 9(1), 15-32.

7. Bilagor

7.1 Bilaga 1 - Intervjuguide

Bakgrundsfrågor

- Hur gammal är du?
- Hur länge har du arbetat som idrottslärare?
- Hur motverkar du att eleverna inte deltar i undervisningen?

Alternativ fråga: Hur gör du för att få elever att vilja delta på undervisningen?

Huvudfrågor

Lärmiljö

1. Hur ser en optimal lärmiljö ut för dig?
 2. Vilka strategier och metoder använder du dig av för att skapa en god lärmiljö?
- Följdfråga om dåligt svar: *Kanske något om hur läraren arbetar för att skapa studiero?*

Relationsorienterade beteenden

Stödja

1. Att visa acceptans för andra människors känslor och behov menar forskning på är viktigt. Hur skapar och upprätthåller du relationer med eleverna?
2. Hur arbetar du för att skapa ett positivt, accepterande klimat i klassrummet?
3. Kan du ge exempel på när och hur du ger återkoppling till eleverna på deras prestationer?

Utveckla

1. Att utveckla eleverna är en nyckel i coaching. Hur ser ditt tillvägagångssätt ut när du ska visa/förklara en uppgift för eleverna?
2. Om en elev kör fast i uppgift eller att elevens aktiva deltagande sjunker, har du någon strategi eller metod för att hjälpa eleven att bli fortsatt aktiv?

Uppmärksamma

1. Hur uppmärksammar du dina elever i undervisningen?
2. Hur agerar du som lärare när eleven gör något bra? Hur agerar du när de misslyckas med något?

Inkludering av elever i beslutsfattande

1. Hur arbetar du med elevinflytande i undervisningen? Om ja, ge **exempel**
2. Vilket utrymme finns det för eleverna att påverka undervisningen?

Egenmakt

1. Använder du dig av självständigt arbete i undervisningen, om ja -> 2
2. Hur arbetar du för att eleverna ska ta ansvar för sitt eget lärande?

Uppgiftsorienterade beteenden

Planering

1. Vad anser du att en bra planering ska innehålla?
2. Hur använder du dig av planering i din undervisning?

Tydliggörande

1. Hur arbetar du med rutiner och regler för att strukturera upp klassrummet?
2. Hur gör du när du exempelvis ska dela in lag/grupper i olika övningar?

Övervakning av verksamheten

1. Hur samlar du information om elevernas kunskaper?
2. Hur övervakar du elevernas prestationer under lektionstid?

Övriga frågor

Finns det någonting du vill tillägga?

7.2 Bilaga 2 - Missivbrev

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Institutionen för kost- och idrottsvetenskap

Strategier och metoder för ökat deltagande samt god lärmiljö

Hej!

Vi är två studenter som studerar fjärde och sista året på ämneslärarprogrammet på Göteborgs universitet. Syftet med studien är att undersöka hur lärare i idrott och hälsa undervisar för att effektivisera undervisningen för att främja elevers lärande. Det är av intresse att se vilka strategier och metoder idrott och hälsa lärare använder sig av för att främja aktivt deltagande i undervisningen. Vidare är det av intresse att se vilka strategier och metoder idrott och hälsa lärare använder sig av för att skapa en god lärmiljö. Läraren har stor påverkan på eleverna och vilka strategier som lärare anser vara effektiva kan variera mellan lärare. Deltagandet är frivilligt och största möjliga konfidentialitet eftersträvas i studien genom att ingen obehörig får ta del av materialet. Redovisning av resultat kommer att ske på gruppnivå och ingen individ kommer att kunna identifieras. Studiens resultat kommer att redovisas i form av en skriftlig rapport under juni månad på Göteborgs universitet.

Om Du önskar att ta del av denna rapport eller om Du har några andra frågor om studien eller Din medverkan kan Du kontakta oss på följande:

Alexander Rosenberg: gusrosenal@student.gu.se

Mirza Saltagic: gussaltmi@student.gu.se

Handledare

Andreas Fröberg

andreas.froberg@gu.se

Vänligen **återlämna ditt godkännande** till oss när Du är färdig.

Jag samtycker och deltar i undersökningen enligt ställda villkor (fyll i ett kryss i rutan)